

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

665:621.32

Hely

Idő

"1922"

Személy

Szerző:

Cím: *Négyszeresére emelték a gázárakat s ezt a főváros „ármérséklésnek” nevezi.*

Forrás:

Az Ujság

Bp.

1922. 10. 12.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Négyszeresére emelték a gázárakat, s ezt a főváros „ármérséklésnek” nevezi.

Többezser koronával emelkedik majd minden háztartás havi kiadása.

Alig egy hónapja, hogy a főváros felemelte a gáz- és villanyárakat és most *ujabb áremeléssel állt elő*. A világítási bizottság ma délutáni ülésén tárgyalták az erre vonatkozó előterjesztést, melynek értelmében a gáz köbmétere 1500 köbméterig 25 koronába, ezen felül 3006 köbméterig 27.50, 3000 köbméteren felül pedig 30 koronába kerülne. Röviden és egyszerűen meg lehet állapítani, hogy ez a főváros üzemi és gazdasági politikájának nyilvánvaló csődje. Amíg ugyanis azelőtt a főváros üzemei és vállalatai mind rentabilisek és hasznosítottak voltak, addig most csak úgy tudják fentartani, ha az amugy is agyonsanyargatott közönség zsebéből teremtik elő időnként a szükséges injekciókat.

Sovány vigasz, hogy Ripka Ferenc, a gázművek vezérigazgatója a szénárak általános emelkedését és a vasuti tarifa megdrágulását hozza fel a gázárak emelésének alapokául. Ez is csak azt bizonyítja, hogy a főváros annak idején, mikor kedvezőbb körülmények között volt, nem gondoskodott megfelelő szénmennyiségéről a gázművek részére. A francia szén métermázsája az ujjában lekötött ár mellett 2500 korona. Ha a szén-szükségletéről nem ennyire elkésztett, hanem már a nyár folyamán gondoskodtak volna, ugy nagyon természetes, hogy ennél jóval kedvezőbb feltételek mellett lehetett volna Budapest részére gázszénét beszerezni.

A gáz köbméterenkénti ára a legutóbbi emelés folytán hat koronára szökkent fel. Most, hogy a legkisebb fogyasztók számára is 25 koronára emelik fel, ez több mint négyszeres, illetve közel 420 százalékos áremelést jelent.

Kiszámítottuk, hogy az olyan háztartások, amelyek csupán főzési célokra használják a gázt, illetve az e célra szükséges gázfogyasztásuk is a legminimálisabb, legalább 180—200 köbméter gázt használnak el hónapoként. Ez eddigelé 1080—1200 koronás kiadást jelentett, míg most a horribilis emelkedés által 4500—5000 koronás összeggel fog szerepelni a havi gázszámla. A 200 köbméteres fogyasztásban csak a gázrezsó használata

van benne a reggeli-, ebéd- és vacsorafőzés alkalmával. Ha valamelyik lakásban a rezson kívül gázvilágítás, vagy esetleg gázkályha is volna, ugy legalább 10.000 korona az a minimális összeg, amelyet csupán gázra kell kiadni a legtöbb budapesti lakosnak. De hol van még a többi kiadás?

A villanyáram egységárát is felemelték. Kétezer hektowattig 3 korona lesz az ára, ezenfelül pedig 5 korona. A legkisebb háztartás is fogyaszt legalább 200—250 hektowattot, ami az új árak mellett közel ezerkoronás kiadást jelent. Ipari üzemenknél viszont, ahol 2000 hektowattnál jóval nagyobb mennyiséget használnak el havonta, a villanyzámla súlyos ezrekre rug.

A gázgyár igazgatója a mai ülésen egyébként arra is hivatkozott, hogy Bécsben és Berlinben, holott ott szocialista irányú a város igazgatása, jóval drágább a gáz köbmétere mint Budapesten. Ezt a védekezést

nem tartjuk elfogadhatónak, aminthogy azt az inkább önámító kijelentést sem, hogy a főváros nem árdragító hanem ármérséklő működést fejt ki. Vajjon minek ne vezi hát a gázgyár igazgatója a négyszázszázalékosnál is nagyobb áremelést. Talán csak nem ármérséklésnek

Kétségtelen, hogy a főváros ujjabb árdragítás ismételt és általános áremelkedést fog előidézni ugy a iparban, mint a kereskedelemben, valamint a közélet mezés terén is. Igen könnyű lesz ezekután hivatkozni a főváros árfelhajtó tendenciájára és a világítási díjak áremelésére. Ez azután nemcsak egyszerű kiadástöbbletet jelent a főváros lakosságának, hanem öt-hatszoros súlyos terhet, aszerint, amint ez az áremelés a gazdasági életben tovább cirkulál.

A gázáremelési előterjesztéssel kapcsolatban csak egyetlen felszólalás hangzott el a fogyasztók érdekében. Joannovits Pál javasolta, hogy a fogyasztási minimum ne 1500, hanem 2000 köbméter legyen. Bohn József viszont azt kívánta, hogy az áremelés kérdését a közgyűlésen tárgyalják le. Buzáth János elnöklő alpolgármestere erre kijelentette, hogy közgyűlési határozat akadályozza a kérelem teljesítését, de különben is felelős

sége tudatában azonnal emelné az árakat és nem várna be a közgyűlés döntését, mert a fővárost nem lehet kitenni milliárdos veszteségeknek. Kerrich Elemér felszólalásában azt fejtette, hogy ha legutóbb nagyobb mértékben emelték volna az egységárakat, most nem kellene erről újból tárgyalni. Kérde, hogy a gázművek melléktermékeiből nem lehetne-e a deficit egy részét fedezni és mennyi időre lesz most elegendő ez az emelés?

A felszólalásokra Ripka Ferenc adta meg a felvilágosítást. Sajnálja, hogy alig egy hónap elteltével kénytelen ily brutális áremelésre. Egy hónappal ezelőtt a kiadások tétele három milliárd volt, ma öt és fél milliárd. Ezután a vasuti tarifák emelkedését fejtette, majd rámutatott arra, hogy a tatai szénét, amelyet eddig 300 koronás egységáron kapott a főváros, most 527 koronával számlázzák. Ez is 300 millió korona többlet adást jelent. Holnap tárgyalja egyébként a tanács a közüzemi munkások husz százalékos bérfelvetelését, ami külön 50 millió kiadást jelent. A jövő héten a tisztviselők fizetési pótlékát is rendezni fogják. Nem vagyunk árdragítók — mondotta — hanem ármérséklők. A gázunk olcsóbb a bécsinél és a berlininél, pedig ott szocialista a város igazgatása. A francia szénzállítással kimentettük Magyarországot egész gazdasági életét abból a lehetetlen helyzetből, amelybe a cseh szénellátás folytán jutott. A cseh szénzállítás fegyver volt a csehek kezében ellenünk. A francia szénzállítás pénzügyileg is kedvezőbb a csehnél. Kéri az előterjesztés elfogadását.

A felvilágosítás után Bohn József visszavonta indítványát és így a gázár-emelési előterjesztést Joannovits módosításával fogadták el. Eszerint a háztartási gáz ára köbméterenként 2000 köbméterig 25 korona, 2000—3000 köbméterig 27.50 korona, ezenfelül 30 korona.

A villamos áram új egységárát a fentebbi alapon vitá nélkül elfogadták.

Kiváncsiak vagyunk ezekután, vajjon mennyi időre szól ez az ujjabb áremelés és milyen ujjabb differenciái támadnak közben újból a fővárosnak!